

PREDSTAVUJEME MESTÁ A OBCE NOVOHRADU

NOS Lučenec v rámci monitoringu miest a obcí regiónu uvádza cyklus „**Predstavujeme mestá a obce Novohradu**“. Ide o reportáže zamerané na oblasť miestnej kultúry. Pokračujeme obcou:

14 RADZOVCE

História:

Obec sa vyvinula zo starého osídlenia. Bola založená ako pohraničná usadlosť na obranu a ochranu pohraničného pásma, obyvatelia vykonávali vojenskú službu. **Prvou písomnou zmienkou** o Radzovciach je listina kráľa Bélu IV. z 10. januára 1246, v ktorej obec spolu s ďalšími usadlosťami daruje Móricovi z rodu Pokovcov. V 14. - 16. storočí je vlastníkom Radzoviec rod Ragyolczyovcov, ktorý v 17. storočí vymrel. Neskôr obec patrila viacerým zemianskym rodinám, najmä Csomaovcom a Mariássyovcom.

Radzovce sú významnou archeologickou lokalitou z doby bronzovej. V polohe **Monosa** bolo pri orbe v r. 1930 objavené žiarové pohrebisko, na ktorom bol v rokoch 1931-32 urobený záchranný výskum (Budinský - Krička). Neskôr, až v roku 1969 bol prevedený odkryv (Furmánek) a bolo preskúmaných 1334 hrobov, v ktorých sa našlo viac ako 5000 keramických nádob. K pohrebisku patrilo aj sídlisko preskúmané v r. 1978-79. Archeologický výskum v Radzovciach priniesol cenné objavy – hromadný nález bronzových predmetov, zostatky kovolejárskej dielne, lievikovité zá-

vesky a meče. Už po roku 1780 sa v obci spomína murovaný zemiansky dom – **kúria**, začiatkom 20. storočia bol prestavaný na secesný kaštieľ, ktorý sa v tomto stave v podstate zachoval a dnes je sídlom OcÚ.

Ďalšou pamiatkou je rímsko - katolícky **kostol Blahoslavennej Panny Márie** z roku 1913. V obci sa nachádza **druhý kaštieľ**, ktorý roku 1894 dal postaviť Ferenc Vecsey pravdepodobne na mieste staršieho sídla Orosziovcov a Mariássyovcov. Je to budova na pôdoryse s tvarom U a bola upravená na školské účely, dnes je v kaštieli materská škola. Okolo kaštieľa sa rozprestieral rozsiahly anglický park, ktorý sa z väčšej časti zachoval, ale kvôli nedostatočnej údržbe

chradne. Pred domom č. 26 sa nachádza Božia muka, postavená v 30. rokoch 20. st. riaditeľom bane na pamiatku zosnulej trojročnej dcéry. Zaujímavosťou obce je niekoľko liatinových prícestných **krížov**.

Pri bývalej starej škole sa nachádza **pamätník obetiam I. svetovej vojny** postavený pravdepodobne roku 1939. V záhrade MŠ stojí **pamätník** padlých partizánov, postavený roku 1969. V roku 1995 bola stavba pretvorená na **pamätník obetiam II. svetovej vojny**, keď na ňu boli osadené dve pamätne tabule s 22 menami obetí. V lesoch Obručnej sa nachádza pamätník padlých partizánov, ktorí tu bojovali.

Vedľa kríža v obecnej časti Cerova sa nachádza betónový **bunker** postavený za I. ČSR na ochranu štátnych hraníc. V stavbe je dnes súkromná pivnica.

Zvláštnosťou obce sú do pieskovcového vrchu vytesané **pivnice**. Tieto pivnice sa vytesávali buď priamo vo dvore (ak tam bol pieskovcový vrch) alebo v častiach zvaných pincesor (pivničný rad).

Národnoslobodzovacieho zápasu v rokoch 1848 - 1849 sa zúčastnili aj muži - domobranci z Radzoviec, a to pri obrahe hradov Komárno a Karlóca.

Na prelome storočia súčasťou Radzoviec boli osady ... **pokr na str. 2**

Pokr. zo str.1

a pustatiny Macskaluk (Mačkaluk), Sátoros (Šiatoroš), Csöre (Čúra), Bükkrét (Bukovinka), Kányás (Káňáš), Györkvölgy (Ďurkova dolina) a Abroncsos (Obručná).

V obci sa nachádzal čadičový a trachitový lom, v r. 1866 bola otvorená baňa na kamenné uhlie. Zmena v živote obce nastala v roku 1918, keď sa stali súčasťou novovzniknutej ČSR. Do Radzoviec sa prisťahovali slovenskí obyvatelia, ktorým rozparcelovali a prideliť statkársku pôdu. Takto nadobudli slovenský ráz Šiatoroš a Bukovinka a časť Radzoviec – Čúra.

Počas 2. svetovej vojny obec pripadla Maďarsku, po roku 1945 bola opäť súčasťou ČSR. Od roku 1948 nesie úradný názov Radzovce. V rokoch 1948 - 1989 Radzovce prežili svoj doterajší najväčší rozmach. Bolo postavených mnoho rodinných domov, ako aj nová škola, nákupné stredisko, **Dom kultúry** (1951 – 1955), založená bola **MO Csemadoku** (1952), ako významná kultúrna ustanovizeň Maďarov žijúcich na Slovensku. Bola založená miestna tanečná skupina (1970), literárny krúžok (1972) a skupina Nógrád (1977).

Súčasnosc:

Chotár obce sa nachádza v krásnom prostredí Cerovej vrchoviny, ktorá je od r. 1989 chránenou krajinou oblasťou. Už pri vchádzaní do Radzoviec upúta našu pozornosť zaujímavá zvonica. Radzovce ma milo prekvapili nielen ochotou starostu a ľudí zapálených pre kultúru, ale aj hrdosťou nad dosiahnutými úspechmi.

Najväčšiu zásluhu má na tom pochopteľne starosta **Ing. Péter György**, ktorý je zároveň aj poslancom banskobystrického samosprávneho kraja.

Kultúrny život v obci pulzuje v dvoch priestoroch, a to v Dome kultúry a knižnici. Kultúru má na starosti **Bc. Mártonová Mária** a vedúcim knižnice je Póczos Jozef.

V obci pracuje viacero kultúrnych spolkov. Je to najmä tanečný folklórny súbor **Nógrád**. Vedie ho Marika, ako ju všetci domáci volajú a pomáha jej choreograf Miklos Braun zo Šalgótarjánu. Majú za sebou množstvo vystúpení

doma i v zahraničí.

Mária Mártonová

FS NÓGRÁD

V Novohrade je málo obcí, ktoré majú družbu či partnerstvo s podobnými obcami, akoby sa stále niečoho báli. Radzovce medzi ne rozhodne nepatria, podľa slov starostu majú družbu dokonca s dvomi obcami v MR (Karancslapujto a Varsány) a s obcou Sedziejowice v Poľsku. Takéto priateľské styky ponúkajú nespočetné množstvo príležitostí na výmenné podujatia. Posledná akcia je toho dôkazom, 18.-20.3. tohto roku okrem návštevy poľskej družobnej obce sa prezentovali aj vo Varšave. Zábava bola vynikajúca a výmenou partnerov v tanečných pároch začala ešte viac gradovať.

Taktiež spevokol **Jázmin**, ktorý vedie Tóthová Agnesa dosahuje vynikajúce výsledky.

Ďalší ženský spevokol pracuje pri **Klube dôchodcov** pod vedením Valérie Koroncziovej.

A napokon je to **MO Csemadoku** s predsedom Jozefom Póczosom a nespočetné množstvo aktivít.

Kultúra a Radzovce rozhodne patria k sebe. A naďalej sa snažia napredovať, v rokoch 2002 - 2006 sa im podarilo zrekonštruovať dom kultúry.

Medzi tradičné podujatia patrí Stavanie mája, Deň detí, Letné kultúrne dni, bál. Každoročne sa koná **Medzinárodný Novohradský folklórny a gastronomický festival** a každý druhý rok **Poipeľský umelecký festival**.

MNFaGF

Gulášový festival

Poipeľský umelecký festival

Medzi významných rodákov na poli kultúry môžeme zaradiť známeho repeťácku speváčku **Lýdiu Volejničkovú**, ale je to aj **Peter Schneider**, sólista Štátnej opery v Banskej Bystrici. Spomeniem ešte **Ján Čomaja**, novinára, publicistu a spisovateľa. Nemenej dôležité je potrebné spomenúť, že Furmánek Václav sa stal od r. 2006 čestným občanom Radzoviec, je autorom publikácie pod názvom „Radzovce - osada ľudu...“ pokr. str. 3

Pokr. zo str. 2

popolnicových polí“ (1990). Práve v tomto čase sa pripravuje nové dvojazyčné vydanie, autorom ktorého je opäť p. Furmánek.

Pri tejto obci ma zaujala aj škola, lepšie povedané v miestnej ZŠ s MŠ úspešne pracuje folklórny súbor **Malý Nógrád** a znie to neuveriteľne, ale aj 29 záujmových útvarov. Dokonca sa v škole vydáva školský časopis pod názvom „**Radzovské čmáranice**“.

Školu tohto roku čakajú oslavy 50. výročia výučby vo vynovených priestoroch.

Stavanie mája

A čo dodať na záver? Ten, kto raz zavíta do Radzoviec a vdýchne do seba čo i len kúsok toho ich nadšenia a hrdosť na svoju obec, ten sa tam určite budete chcieť aspoň raz vrátiť. Bodaj by takýchto ľudí bolo čo najviac.

Fašiangy

Ľudia-roky-udalosti

Výročia osobností - október:

DANKO Ján – 60. výročie nar. (1. 10. 1950 Málinec), Prof., MUDr., CSc., lekárgynekológ, vysokoškolský učiteľ, prednosta Gynekologicko-pôrodnicej kliniky JLF UK Martin.

BALÁŽOVÁ Eva – 55. výročie nar. (1. 10. 1955 Fiľakovo), Ing. - ekonomická inžinierka, viceprimátorka mesta Lučenec

LACIAKOVÁ Irena – 145. výročie nar. (2. 10. 1865 Polichno) rod. Slančíková, staršia sestra Timravy, spisovateľka, pseudonym Poľanská.

PETIAN - PETÉNYI Ján Šalamún – 155. výročie úmrtia (5.10.1855 Budapešť), zoológ, člen Uhorskej akadémie vied. Patril medzi prvých propagátorov ochrany fauny v Uhorsku. Narodil sa v Ábelovej.

LENG Ladislav – 80. výročie nar. (8. 10. 1930 Zelené) etnomuzikológ, vedecký pracovník SAV, zameraný na výskum ľudových hudobných nástrojov.

LENG Ladislav

BODNÁR Július – 140. výročie nar. (8.10.1870 Uderiná), spisovateľ, redaktor, folklorista, historik.

BODICKÝ Samuel – 160. výročie nar. (9. 10. 1850), evan. farár, spisovateľ, študoval na gymnáziu v Lučenci, v r. 1874-88 bol evanjelickým farárom v Ozdine.

MAGYAR Imre – 100. výročie nar. (14. 10. 1910 Lučenec), maďarský spisovateľ.

KUBÁNI Ľudovít - 180. výročie nar. (16. 10. 1830) slovenský básnik, prozaik, dramatik. Bol úradníkom v Zlatne. Vydával rukopisný časopis Hodiny zábavy.

MAJERČIKOVÁ Elena – 75. výročie nar. (20. 10. 1935 Opatová), učiteľka, publicistka, osvetárka

CSÁKY Károly – 60. výročie nar. (24. 10. 1950), PaedDr., PhDr., etnograf, regionálny historik, spisovateľ, básnik, autor prác o histórii Hontu a Novohradu.

PERLICZI Ján Daniel – 305. výročie nar. (27. 10. 1705), lekár novohradskej stolice, spisovateľ, prírodovedec. Žil na svojom majetku v Opatovej.

Stalo sa v regióne:

Lehôtka – Prvú septembrovú sobotu sa konali oslavy 625. výročia prvej písomnej zmienky a zároveň aj krst knihy autorky Márie Adamovej „Lehôtka v zrkadle času“.

Veľká Ves – V sobotu 18.9.2010 celá obec rozvoníavala, lebo sa varila pravá brdárska kapustnica. Na svoje si prišli všetci gurmáni, ale spokojní boli aj usporiadatelia, lebo akcia sa naozaj vydarila.

(foto: www.velkaves.sk)

DIVADELNÝ SÚBOR TIMRAVA

oslavuje

DS TIMRAVA

V tomto roku si DS Timrava pripomene 65. výročie vzniku súboru. Oslavy spojené s vernisážou fotografií a udeľovaním ocenení sa uskutočnia v rámci Divadelnej Jesene 22. októbra 2010.

Súbor vznikol v roku 1945 pri MO MS a ešte v tom roku prijal meno Timrava. Už od svojho vzniku sa úspešne prezentoval na celoslovenských súťažiach a bol účastníkom Jiráskovho Hronova, čo znamenalo, že patril k špičke vtedajšieho ochotníckeho divadla. Po úspechoch v päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch nastalo obdobie normalizácie a prinieslo dočasný zánik úspešného súboru. V roku 1987 sa podarilo DOS oživiť, kedy sa pri príležitosti 120. výročia narodenia B. S. Timravy prezentoval inscenáciou jej poviedky Hrdinovia. Odvtedy každý rok premiéroval novú hru. V roku 1994 postupil s inscenáciou Evanjelium nie na dni sviatočné na Scénickú žatvu.

Rok 2007 sa stal začiatkom pre **OZ Timrava**, ktorého súčasťou je aj DS Timrava. Takto vznikla nová éra s omladeným kolektívom a začala sa písať nová história DS Timrava.

Už v roku 2008 sa DS Timrava dočkal úspechu, na krajskej prehliadke Zochova divadelná Revúca získal za autorskú divadelnú hru Katky Mišíkovej „**Chodíte sem často ?**“ druhé miesto. To bol len začiatok. V roku 2009 dostala Katka Mišíková, na krajskej prehliadke, ocenenie za autorskú reflexiu aktuálnych tém v hre „**Som žena. A čo?**“ V tom istom roku sa DS s hrou „**Azyl**“ predstavil aj slovenskému divákovi žijúcemu v Maďarsku na medzinárodnom festivale „**Spolu na javisku**“ v Sarvaši.

Divadlo Mladých pôsobí pri Občianskom združení Timrava v Lučenci od roku 2008 a predstavuje skupinku mladých talentovaných študentov, možno i nádejných pokračovateľov Divadelného súboru Timrava, ktorí svoj voľný čas zmysluplne a radi trávia aj v divadle. Dňa 9. 4. 2010 mali svoju prvú premiéru.

Študenti sa úspešne predstavili lučenskému publiku v Dome kultúry B. S. Timravy s hrou Kataríny Mišíkovej „Kto sme? A sme vôbec?“ Úspešne reprezentovali aj na krajskej prehliadke krajskej prehliadke činoherného divadla a alternatívneho divadla Zochova divadelná Revúca 2010, kde získali krásne 3. miesto.

Pod režisérskou taktovkou sa vystriedali viacerí, ale najznámejší je **Arpád Szabó**, ktorého netreba predstavovať. Taktiež zoznam hier a úspešné mená hercov si môžete prečítať v práve vydanom bulletinu či výstave.

Naopak, sústrediť sa chcem na ženu, ktorá za tým všetkým v súčasnosti stojí a tou je predsedkyňa **OZ Sylvia Golianová**. Požiadala som ju o rozhovor a takto to dopadlo:

Timrava má dôvod na oslavu, vy ste ale príliš mladá, čo vás priviedlo alebo ako ste sa dostali k ochotníckemu divadlu?

Mala som 14 a išla som na strednú školu a v Novohradských novinách som čítala že DOS Timrava hľadá hercov a herečky. Človek v takom veku sa práve hľadá, hľadá zmysel života, rieši prvé lásky a ja som tú svoju našla práve v tomto súbore. Herectvo. To bolo to, čo mi zmenilo život a vedela som, že toto chcem

robiť. Na školu ma síce nezobrali, ale mne to už ani nevaďí. Väčšinu svojho voľného času aj tak venujem divadlu, aj keď „len“ na neprofesionálnej pôde.

Založili ste OZ Timrava, ste nielen hlavnou koordinátorkou, ale aj úspešnou herečkou, kto vám najviac pomáha?

Bez podpory doma, by to určite nešlo. Keď som v divadle, manžel sa stará o našich chlapcov a podporuje ma. Za to som mu veľmi vďačná a pomaly ho „lámem“ do divadla, ale zatiaľ sa nechce dať zlomiť. A samozrejme mi fandili vždy moji rodičia. Teraz je to už len mama, ktorá sa vždy príde pozrieť na moje predstavenie a drží mi palce. No a v neposlednom rade pomáhajú všetci členovia, hlavne náš režisör Árpi Szabó.

Za svoj výnimočný talent ste bola viackrát ocenená, ktorá cena vám najviac prirástla k srdcu?

Tých ocenení nebolo zas až tak veľa, ale určite si vážim každé jedno uznanie. No najväčším ocenením pre herca je dlhotrvajúci potlesk divákov. Keď sa k tomu pridá standing ovation, dojíma ma to k slzám.

Na jednej strane konáte mimoriadne záslužnú činnosť, za ktorú sú vám diváci určite vďační, ale na druhej strane je to aj časovo náročné a keďže máte rodinu, ako to všetko stíhate? Alebo platí, to čo už poznáme, že keď človek chce, tak sa dá?

Ako som už spomínala bez manželovej podpory a tolerancie by som toto robiť nemohla, ale snažím sa ten čas zorganizovať tak, aby bola aj rodina spokojná. Najhoršie je obdobie skúšok. Vtedy niekedy beriem aj víkendy. No v lete máme voľno a ja, keďže som učiteľka v špeciálnej materskej škole mám dovolenku celé prázdniny. Najlepšie by bolo venovať sa len divadlu, vytvoriť v Lučenci stálu scénu, ale bohužiaľ, umenie tohto druhu neuživí. Zvlášť keď nie sme profesionáli a notoricky známe celebrity.

Pokr. str.5

Reprezentujete najmä mesto Lučenec, ako vám kompetentní vychádzajú v ústrety, dúfam, že ste sa dočkali nielen vďaky, ale aj finančného ocenenia?

Ale áno, myslím, že momentálne je to na dobrej ceste. Mesto nám poskytuje priestory na skúšanie v DK B.S.Timravy, z rozpočtu nám vždy pomôžu nejakou finančnou injekciou a dokonca sme sa dohodli aj na pravidelnom hraní. Každý tretí piatok v mesiaci by mal patriť nám. Veľmi dobrú spoluprácu máme aj s NOS a OZ Caduceus.

Posledná otázka, na čo by ste pozvali divákov?

15. 10. sa v DK B.S.Timravy predstaví Divadlo mladých s reprízou hry „Kto sme? A sme vôbec?“ od skoro už našej dvornej autorky Katky Mišíkovej, potom ich čaká vystúpenie v Maďarsku a 22. 10. to bude repríza „Štyri ročné obdobia“ v podaní súboru Timrava. Táto repríza bude súčasťou osláv 65. výročia vzniku tohto súboru. Diváci budú môcť vidieť vernisáž fotografií a rôznych materiálov, ktoré sa zachovali zo začiatkov tohto súboru až po súčasnosť, tiež zostih niektorých zachovaných diel a po predstavení budú bývalí aj súčasní členovia odmenení pamätným listom. Potom by mal súbor vyraziť po okolitých obciach a tiež do Maďarska. A v marci nás čaká premiéra novej hry.

Dušana Nôtová

František Széplaky

Ján Havran

Andrea Havranová

Lukáš Pelč

Tomáš Lorinčík

Sylvia Golianová
- Čiefová

Júlis Tamáš

Arpád Szabó

Katrína Mišíková

Lýdia Poláková

Pavol Pokorádi

Marta Krpčárová

Miroslav Vítek

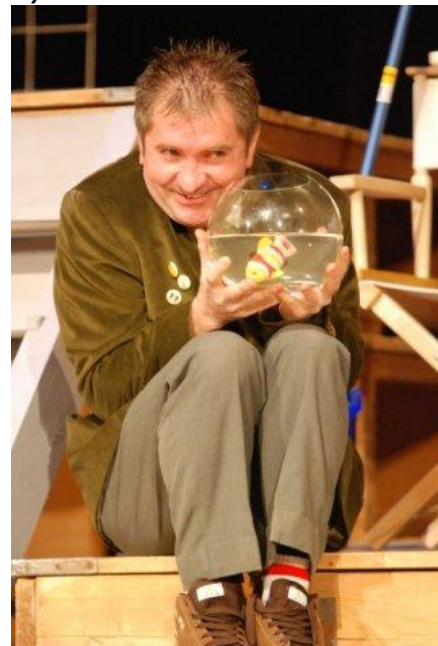
... títo sú skalní a ich výkony divákov nikdy nesklamú

Azyl

Štyri ročné obdobia

Chodíte sem často ?

Kto sme? A sme vôbec? – Divadlo mladých

Ján Lauko:

V skupine Prúdy som hral na klávesové nástroje

Hudobný režisér, hudobný skladateľ **Ján Lauko** sa narodil 23. 9. 1950 v Bušinciach, okres Veľký Krtíš. Základné vzdelanie získal v rodnej obci. V r. 1965-68 študoval na SVŠ B. S. Timravy v Lučenci, ma-

turoval v triede prof. Júliusa Bechera. V r. 1969-75 v štúdiu pokračoval na Štátnom konzervatóriu v Bratislave, kde navštevoval hodiny akordeónovej hry v triede prof. Petra Vereša a hodiny hudobnej réžie u prof. Vlada Valoviča. V r. 1975-90 pôsobil ako hudobný režisér v hudobnom vydavateľstve OPUS v Bratislave, v r. 1992-2006 ako hudobný redaktor v zahraničnom vysielaní Slovenského rozhlasu v Bratislave. Počas celého svojho života je aktívne skladateľsky činný v oblasti slovenskej populárnej hudby. Od r. 2006 je na dôchodku, žije a tvorí v Bratislave.

Pán Lauko, aké sú vaše spomienky na lučenské gym-názium?

Začnem atmosférou. V tomto období som mal dva tzv. domovy – cez bežný rok Bušince, kde som sa narodil a cez prázdniny Antol (teraz Sv. Anton), kde bývali moji starí rodičia. Tu som trávil každé prázdniny. Myslím si, že po otcovi som zdedil určité hudobné vlohy. Rodičia ma zapísali do hudobnej školy v Lučenci na akordeón, pretože som mal už 10 rokov (na klavír brali od siedmich rokov). Mojm učiteľom sa stal pán Zoltán Bíro, ktorý bol aj mojm prvým vzorom, čo sa týka hudby, správania sa, ... Mojm druhým „patrónom“ sa stal triedny profesor Július Becher na SVŠ v Lučenci. Keď sme maturovali, písal sa rok 1968 a on mal k nám taký správny kamarátsky vzťah.

Na konzervatóriu v Bratislave ste vyštudovali akordeón, ako ste sa neskôr dostali k hudobnej réžii a kompozícii?

Po neúspešnom pokuse dostať sa na štúdium medicíny som zložil prijímacie skúšky na Štátne konzervatórium v Bratislave. Paradoxne ma najprv prijali na kompozíciu a dirigovanie, potom na akordeón, kde sa mojm profesorom stal Peter Vereš, pedagóg aj priateľ v jednej osobe. V piatom a šiestom ročníku som študoval hudobnú réžiu u prof. Vladimíra Valoviča a elektroakustiku u Ing. Zdeňka Jedličku.

Pristavme sa teraz, prosím pri vašom účinkovaní v skupine Prúdy ...

Do skupiny Prúdy som sa dostal náhodne, cez spolužiaka Petra Barana. Našťastie som mal podporu u mojm profesorov, pretože v tej dobe nebolo veľmi vhodné zaoberať sa aj tzv. „ľahším žánrom“. V r. 1973 som dokonca dostal povolenie zúčastniť sa na šesťtyždňovom turné so skupinou Prúdy v ZSSR.

V Prúdoch som celkovo pôsobil s malými prestávkami od r. 1972 do r. 1989/90. Hral som na klávesové nástroje – akustický klavír, syntetizátory a akordeón. V Prúdoch predomnou hrával aj ďalší Lučenčan Šaňo Filo, ktorý tu ukončil svoje pôsobenie v r. 1971. Spolu sme síce nehrali, no na jednom projekte sme sa predsa zúčastnili spoločne. V r. 1977 natočil režisér Boris Filan televízny dokument „Keď odchádza kapela“, kde sa na jednom pódiu stretli všetci dostupní bývalí i súčasní členovia Prúdov. Čo sa týka mojm kontaktov so skupinou dnes, na to je veľmi ťažké odpovedať. Hovorí sa, že v Prúdoch hral každý okrem Deža Ursínyiho. Ale aj to je len polovičná pravda, lebo v mojm skladbách „Mechy“ a ZRPŠ“ (známejšia pod názvom „Pri poslednom litri vína“) spieval vokály. Také množstvo hudobníkov, však to je celá dedina.

V r. 1975 ste nastúpili do hudobného vydavateľstva OPUS v Bratislave, kde ste celkovo pôsobili 15 rokov. Zrejme tu vznikla väčšina vašich skladieb pre K. Duchoňa, M. Laiferovú, M. Gombitovú, P. Hammela ...

Mal som najkratšie prázdniny v živote – dva dni. Po absolútoriu konzervatória som nastúpil do hudobného vydavateľstva Opus. Za tých 15 rokov som nahral ako hudobný režisér do 200 LP platní. Čo sa týka autorských záležitostí, spolupracoval som hlavne s Pavlom Hammelom (Pod, ZRPŠ, Ľahký kabát mladosti, Láska je, Ruža v aspiku, Vianočná vločka, Láska vojna, Zelený papagáj, atď.), s Marikou Gombitovou (Cirkusový kôň, Cukráreň na dlani námestia, Srdcia dievčat, Rozhovor s neznámou, Malinový dáždík, atď.). Pre Karola Duchoňa som zložil pieseň „Tento svet“, pre Marcelu Laiferovú „Láska je...“, pre Evu Szepešiovú „Chcem byť niečia“ a „Dievča snov“. Zaujímavou skladbou bola pesnička pre Vlada Koleníča zo skupiny Taktici „Dievča z bielych povrázok“.

Finálne obdobie vašej umeleckej kariéry sa viaže k Slovenskému rozhlasu v Bratislave. Dovolíte nám trocha nahliadnuť do zákulisia tejto vašej práce?

V bratislavskom rozhlase som sa zamestnal v Zahraničnom vysielaní, neskôr v RSI. Vysielalo sa každý deň v 6-ich jazykoch do zahraničia. Neboli to len správy, ale aj aktualita z nášho kultúrneho dedičstva, súčasné situácie a pod. Ako hudobný redaktor som samozrejme ozvučoval tieto témy. Tak ako inde, aj v Slovenskom rozhlase prebehla reorganizácia a tak som rozhlas opustil. Momentálne som na „voľnej nohe“, čo mi veľmi vyhovuje.

A na záver: Váš doterajší najkrajší zážitok v živote?

Tešiť sa z maličkostí. Najkrajšie zážitky mi denne pripravujú moje malé skvelé vnučky.

PhDr. František Mihály

Foto: Internet, skupina Prúdy – ZVONTE ZVONKY

Operetná primadona z Lučenca

Maďarská herečka, operetná primadona **Magda Mindszenty**, vydatá Voloncs Aladárné sa narodila 22. 9. 1910 v Lučenci. Svoju hereckú kariéru zahájila v medzivojnových rokoch v divadle v Szegede, kde ako atraktívna a po javisku výborne sa pohybujúca dáma stvárňovala predovšetkým role primadon. V ďalšom období sa dostala do Budapešti, kde účinkovala v Divadle na Bethlenskom námestí (Bethlen téri Színház).

V r. 1949 sa stala členkou Operetného divadla v Budapešti a tu zotrvala až do svojho odchodu na dôchodok v r. 1975. Medzi jej významnejšie role v tomto divadle patrili: matka predstavená (F. Hervé: Mam'zelle Nitouche), Kate Pinkertonová (G. Puccini: Madame Butterfly), Juno (J. Offenbach: Orfeus v podsvetí), Karolína Tímárová (G. Csiky: Stará mama), Pani Higginsová (F. Loewe: My fair lady) a i. V operete vždy žiarila ako elegantná umelkyňa s kultivovaným prejavom, nikdy však nehrala role veľkých primadon.

Magda Mindszenty zomrela 10. 1. 1997 v Budapešti a tu je i pochovaná na cintoríne Vlčia lúka (Farkasréti temető). V týchto dňoch si pripomínáme jej nedožitú 100. Narodeniny.

PhDr. František Mihály

SEVER K JUHU

Sobota 25. septembra patrila spájaniu svetových strán. V Spišskej Novej Vsi sa konalo stretnutie dvoch literárnych klubov – toho spišského a lučenského. Podujatie s názvom Sever k juhu odštartovalo dopoludnia spoločným sedením v priestoroch Spišského osvetového strediska, kam sa do maličkého miestnosti vtesnalo cez 20 poetických duší. Literárny klub V.L.A.S. zastupovali lektorka klubu Hanka Košková a autori Vladka Ďuráková a Martin Dzúr. Po naozaj dlhom zvitavaní prečítal v tvorivo elektrizujúcej atmosfére každý z prítomných niečo zo svojej tvorby, ktorú následne hodnotili jeho kolegovia.

Diskusia sa viedli až do neskorých poobedňajších hodín, takže neostalo mnoho času a mohol sa začať večerný program, ktorý uviedol hosťiteľ Ján Petrik, duša Spišského literárneho klubu.

Na autorskom čítaní, ktoré sa odohralo v útulnom prostredí miestneho Domu Matice slovenskej, sa postupne predstavili všetci zástupcovia lučenského literárneho klubu a domácu stranu zastúpili Matej Horbal, Júlia Čurillová a Pavol Garan. Keďže čas bol neúprosný, po večernom programe už ostával priestor len pár slov a nočná cesta domov s hlavami plnými príjemných spomienok.

Mgr. Martin Dzúr

Kam za kultúrou?

BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec

30. 9.- 2.10. **Celoslovenský festival
zhudobnených veršov** – 6. ročník za
účasti 10 sólistov a skupín z celého
Slovenska.

Program:

30. 9. 10.00

Dom kultúry BST v Lučenci

1. 10. o 10.00 KD Šalgótarján

o 17.00 Reduta - Kaviareň
Lehár Lučenec

o 18.00 KD v Radzovciach

2.10. o 10.00 MsKS Filakovo –
program pre deti

o 17.00 **GALAPROGRAM** –
KD Klub Filakovo –
host festivalu –
skladateľ a spevák
Bródy János

8.10. Spomienková slávnosť
venovaná 80. výročiu narodenia

PhDr. Ladislava LENGÁ

miesto: Poltár

Program:

15.00 Obraz „PhDr. Ladislav Leng
v spomienkach“ - obradná
miestnosť MsÚ

17.00 Slávnostné odhalenie
pamätnej tabule
PhDr. Ladislavovi Lengovi
- ZŠ Ul. školská

18.00 „**POCTA
LADISLAVOVI LENGOM**“
program venovaný jeho
pamiatke

❖ Spomíname na PhDr. Lengá

❖ Udelenie Ceny mesta Poltár
PhDr. Ladislavovi Lengovi In
Memoriam

❖ Kultúrny program:
Trio fujaristov z Kokavy nad
Rimavicou
Podpoľanie
– celovečerný program FS
Podpoľanec z Detvy

Sprievodné podujatie:

**8.10. Výstava ľudových hudobných
nástrojov** zo súťaží INSTRUMENTUM
EXCELLENS v rámci Folklórnych
slávností pod Poľanou v Detve
v spolupráci s Podpoľanským
múzeom v Detve
miesto: kultúrny dom Poltár

DIVADELNÁ JESEŇ

14.10. o 15.00 hod.

HAPPENING DIVADELNÍKOV –
otvorenie festivalu Divadelná jeseň
14.10. o 17.00 hod. Novohradská
improvizačná liga
miesto: DK B.S. Timravy Lučenec

Občianske združenie CADUCEUS
týmto vyzýva odvážlivcov z ľudu,
mladých, starých, bohatých aj chu-
dobných, veľkých či malých, pek-
ných či menej pekných, štíhlych či
tlstých, všetkých, ktorí majú radi
smiech a zábavu, aby si prišli zme-
rať sily v treťom ročníku súťaže v
divadelnej improvizácii trojčlenných
družstiev.

15. 10. 2010 o 19.00 hod.
„Kto sme? A sme vôbec?“
Divadlo mladých, DK B.S.Timravy

19. 10. 2010 o 11.00 hod.
„Kto sme? A sme vôbec?“
Divadlo mladých,
Balašské Ďarmoty
(študentské predstavenie)

22.10.2010 o 11.00 hod.
„Štyri ročné obdobia“
–DS Timrava,
DK B.S.Timravy (štud. preds.)

o 18.00 hod. **Vernisáž fotografií**
k 65.výročiu vzniku DS
Timrava - DK
o 19.00 hod. „**Štyri ročné obdobia**“
– DS Timrava - DK

BBSK - Novohradské múzeum a galéria Lučenec:

Ján Šalamún Petian - Petényi
Život - dielo - odkaz

7. - 8. 10. 2010,

Mestský úrad Lučenec,

otvorenie dňa

7.10.2010 o 10,00 hod.

Novohradské múzeum a galéria v
Lučenci pripravuje v spolupráci s Ka-
tedrou biológie a ekológie FPV UMB
v Banskej Bystrici, Regiónom Neo-
gradiensis z.p.o. a ďalšími inštitúci-
ami zo Slovenska i zahraničia **medzi-
národnú vedeckú konferenciu**. Bude
zameraná na priblíženie osobnosti
J.Š.Petiana - Petényiho, ktorý patrí
k významným osobnostiam nielen
slovenskej, ale aj európskej vedy
a muzeológie i jeho rodného kraja -
Novohradu.

Ostrôžky

7. - 31. 10. 2010,

Novohradské múzeum a galéria,
Kubínyiho nám. 3, Lučenec

Vernisáž: 7. 10. 2010 o 17,00 hod.
v priestoroch NMG.

Výstava bude zameraná na flóru a
faunu novohradskej lokality Ostrôž-
ky a koná sa pri príležitosti 211.
výročia narodenia a 155. výročia
úmrtia Jána Šalamúna Petiana -
Petényiho, prírodovedca – ornitoló-
ga, rodáka z Ábelovej.

Nie sme zlí

14. - 31. 10. 2010,

Novohradské múzeum a galéria,
Kubínyiho nám.3, Lučenec

Výstava prezentuje fotografie, práce
a výrobky klientov Domova sociál-
nych služieb LIBERTAS v Lučenci.

**MEDIÁLNI
PARTNERI:**

REKUS - regionálny kultúrny mesačník. **VYDÁVA:** Novohradské osvetové stredisko, Kármánova 2, 984 01 Lučenec. Registrované na MK
SR – evidenčné číslo: EV 3991/10. **REDAKTOR:** Michal Abelovský, tel.: 45 12 703, 45 131 78. **GRAFICKÁ ÚPRAVA:** Renáta Adamová
ZODPOVEDNÁ: Mária Ambušová, riaditeľka NOS v Lučenci, fax: 047 /45 12 703.
E-mail: noslc@noslc.sk **TLAČ:** NOS v Lučenci, www.noslc.sk

NEPREDAJNÉ